

7 ta' Ottubru, 1997

Imhallfin:-

S.T.O. Joseph Said Pullicino B.A. (Hons.), LL.D. - President
Onor. Joseph A. Filletti B.A., LL.D., A.R. (Hist.) S.
Onor. Albert Manchè LL.D.

Connie mart Anthony Galea u l-istess Anthony Galea, bhala kap tal-

komunjonj ta' l-akkwisti u amministratur tal-beni parafernali ta' l-
isteßs martu

versus

Joseph Gauci

**Mandat ta' Inibizzjoni - Deduzzjoni ta' Pretensjoni -
Artikoli 843, 873 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura
Ċivili**

*L-atturi talbu dikjarazzjoni li l-konveuti ma ddeduċewx il-pretensjoni
tagħhom in gudio u għalhekk l-effetti tal-Mandat ta' Inibizzjoni
spiċċaw.*

*Ġiet ikkonfermata s-sentenza ta' l-Ewwel Qorti li caħdet it-talbiet
attriċi. Il-Qorti ta' l-Appell osservat li l-ligi ma tikkontemplax
possibilità ta' mandat kawtelatorju permanenti.*

Il-Qorti:-

Rat il-petizzjoni ta' l-appell ta' Connie mart Anthony Galea u l-istess Anthony Galea, bhala kap tal-komunjonj ta' l-akkwisti u amministratur tal-beni parafernali ta' l-istess martu li biha esponew li b'ċitazzjoni pprezentata quddiem l-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili huma ppremettew:

"Li permezz ta' avviż li deher fil-gazzetta The Sunday Times tas-26 ta' Novembru, 1989 il-konvenut avża għall-bejgh l-ghamara antika appartenenti lill-eredità tal-mejjet William Francia li kienu ntirtu minn omm l-istess William Francia u ċjoè Anne sive Annie Feldon; illi dak in-nhar li deher l-istess avviż, l-imsemmija Anna sive Annie Feldon kienet f'koma u kienet rikoverata fl-Isptar San Luqa, il-Pietà u fil-fatt mietet l-ghada u

ċjoè fis-27 ta' Novembru, 1989; illi skond it-testment taghha riċevut min-Nutar Alexander Sceberras Trigona (artikolu tlieta) fl-4 ta' Lulju, 1989 l-imsemmija Anne sive Annie Feldon *inter alia* halliet b'titolu ta' legat in-nofs (1/2) ta' l-ghamara kollha lill-attriċi Connie Galea u nofs (1/2) lill-konvenut; illi l-konvenut qieghed jippretendi li l-esponenti ghandha biss dritt fuq l-ghamara li tezisti fl-appartament numru 15, Spinola Flats, St. George's Park, San Ġiljan u dana kif jirrizulta ukoll mill-ittra tal-konsulent legali tal-konvenut tat-18 ta' Diċembru, 1989 li kopja taghha qieghda tiġi hawn annessa filwaqt li l-attriċi tippretendi li ghandha dritt fuq dik l-ghamara ta' l-imsemmija Anne sive Annie Feldon li tezisti ukoll fil-Villa Francia, Triq Preziosi, Hal Lija, fiż-żewġ imhażen appartenenti lill-eredità Francia, il-Marsa Jetties Wharf, f'xi ghamara fl-appartament numru 8, Scots House, Triq M.A. Vassalli, il-Belt u dik l-ghamar li kienet ġewwa l-appartament numru 3, f'128, Richmond Hill, Richmond, l-Ingilterra u fil-kantina ta' l-istess appartament u fi kwalunkwe ambjent iehor kull fejn tinsab, illi l-konvenut irċieva diversi offeriti għax-xiri ta' l-istess ghamara u bil-bejgh taghha jew parti minnha kienu ser jigu elużi l-pretensjonijiet ta' l-istess atturi u minkejja attentati da parti ta' l-istess atturi sabiex jiltaqghu ma' l-istess konvenut Gauci u l-konsulent legali sabiex jiddiskutu mieghu s-suespost huwa baqa' jsostni t-tezi tiegħu msemmija u għalhekk huma kellhom jikkawtelaw il-pretensjonijiet taghhom billi fit-18 ta' Ottubru, 1989 ipprezentaw rikors quddiem din il-Qorti fejn talbu l-ispedizzjoni ta' mandat ta' inibizzjoni kontra l-konvenut b'mod illi huwa jiġi inibit milli jkompli javża għall-bejgh u/jew b'xi mod ibiegh u/jew jittrasferixxi l-ghamara jew parti minnha appartenenti lill-eredità ta' Anne sive Annie Feldon u dana sakemm tiġi finalment likwidata u diviża l-istess imsemmija eredità u permezz ta' digriet taghha tat-22 ta' Diċembru, 1989; wara li rat ir-rikors u semgħet ix-xhieda u t-trattazzjon din il-Qorti ddegretat illi l-atturi *prima facie* u għalhekk laqgħet it-talba taghhom u ordnat l-ispedizzjoni tal-mandat ta' inibizzjoni

opportun - mandat numru 1955/89, - kontra l-istess konvenut Gauci li minkejja dan xorta wahda baqa' jsostni t-tezi tiegħu u ma ltaqax ma' l-atturi in konnessjoni mal-pretensjoni tagħhom";
u

"Talbu l-istess atturi li l-Qorti tordna u anke jekk hemm bżonn in kontinwu tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1955/89 mahruġ minnha kif fuq imsemmi, il-konvenut jigi inibit milli jkompli javża għall-bejgħ u/jew b'xi mod ibiegh u/jew jittrasferixxi l-għamara jew parti minnha appartenenti lill-eredità ta' Anne *sive* Annie Feldon u dana kull fejn tinsab u dana sakemm tigi finalment likwidata u diviza l-istess imsemmija eredità u taht dawk il-provvedimenti kollha li l-Qorti jidhrilha li jkunu xierqa. Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1955/89 kontra l-konvenut li minn issa jibqa' mharrek għas-subizzjoni";

Esponew ukoll:

"Illi b'sentenza ta' l-14 ta' Ottubru, 1993, l-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ddeċidiet billi għar-raġunijiet minnha mogħtija tiċhad it-talba ta' l-atturi bl-ispejjeż kollha kontra tagħhom u stante li ma gietx prezentata l-kawża ai termini ta' l-artikolu 843 tal-Kap. 12 tiddikjara li l-mandat ta' inibizzjoni fuq imsemmi numru 1955/89 ma għandux aktar effetti;

Illi huma hassew ruħhom aggravati b'din is-sentenza u għalhekk b'nota ta' appell tat-12 ta' Ottubru, 1993, interponew umili appell minnha għal quddiem il-Qorti ta' l-Appell kompetenti;

Illi l-aggravju ta' l-esponenti huwa ċar u jikkonsisti fis-segwenti:

L-Ewwel Onorabbli Qorti चाहdet it-talba ta' l-attriçi billi riteniet li hija ma ddeduçietx il-kawża għall-jedd imsemmi fil-mandat fi zmien erbat ijiem tax-xogħol mill-kunsinna ta' l-avviz ta' l-esekuzzjoni tieghu lir-rikorrent jew lill-avukat jew prokuratur legali li l-firma tieghu tkun tidher fir-rikors. Illi għalhekk il-kwistjoni tverti jekk iç-çitazzjoni preżentata mill-attriçi u gğib in-numru 9/90 kinitx deduzzjoni tad-dritt pretiż mill-attriçi fil-mandat ta' inibizzjoni minnha pprezentata kontra l-konvenut jew le. Ma hemmx dubbju anke minn kif jinsabu esposti l-fatti li dina ç-çitazzjoni fuq imsemmija çjoè ç-çitazzjoni numru 9/90 fl-ismijiet premissi giet dedotta fit-terminu preskritt mil-liçi u l-unika kwistjoni li għalhekk hija dibattuta fis-sentenza li tat l-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili hija jekk dik iç-çitazzjoni tikkontjenix deduzzjoni tal-pretensjoni ta' l-attriçi. Issa f'dik iç-çitazzjoni ntalbet mill-attriçi li l-Onorabbli Prim'Awla tal-Ċivili tordna u anke jekk hemm bżonn in konferma tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1955/89 mahruç minnha kif fuq imsemmi l-konvenut jiçi inibit milli jkompli javża għall-bejgh u/jew jittrasferixxi l-ghamara jew parti minnha appartenenti għall-eredità ta' Annie Feldon u dan kull fejn tinsab u dan sakemm tiçi finalment likwidata diviża l-istess imsemmija eredità u taht dawk il-provvedimenti kollha li din il-Qorti jidhrilha li jkun xieraq. Għalhekk il-pretensjoni tad-dritt dedotta mill-attriçi hija li hija għandha interess u parti mill-ghamara formanti parti mill-fuq imsemmija eredità u li dina ma setghetx tinbiegh legittimament mingħajr il-kunsens u adefzjoni tagħha. Huwa f'dan is-sens li l-attriçi kienet tiddeduçi l-pretensjoni tagħha fil-meritu. Il-pretensjoni tagħha fil-meritu hija fost hwejjeç ohra li l-konvenut ma jiddisponix mill-ghamara appartenenti lill-fuq imsemmija eredità mingħajr il-kunsens tagħha għax din kienet tappartjenni ukoll lilha. Fil-projbizzjoni tal-Qorti li ma jkunx hemm disposizzjoni minn għamara appartenenti indiviżament lill-partijiet fil-kawża sakemm dina tiçi diviża hija ukoll deduzzjoni ta' meritu billi huwa dritt tal-proprjetarju li haddiehor ma jkollux (*sic*) l-

ghamara tieghu. Ghalhekk l-esponent qiegħed jissottometti bir-rispett li b'dan il-mod il-meritu kien gie dedott mill-attriċi fiċ-ċitazzjoni odjerna li l-meritu veru kien kif jirriżulta anke ċarament mill-premessi taċ-ċitazzjoni ta' l-attriċi u dak li verament ried jiġi deċiż minn dina l-Onorabbli Qorti jekk id-disposizzjoni testamentarja ta' l-attriċi kinitx tkopri l-oġġetti li hija kienet tiddikjara li huma proprjetà tagħha. Fit-terminazzjoni ta' dan il-meritu kien hemm deduzzjoni definittiva ta' l-interess kollu ta' l-attriċi billi bid-definizzjoni ta' dik il-kwistjoni kien jiġi stabbilit li definittivament dak li jista' jbiegħ il-konvenut u dak li ma setghax ibiegħ il-konvenut. Ma hemm xejn fil-liġi li jimponi terminu lill-attriċi biex tiddeduċi t-talba għad-diviżjoni u konsenja ta' l-oġġetti mobbli u hija legittima l-pretensjoni ta' l-attriċi kif dedotta fiċ-ċitazzjoni fl-ismijiet premessi li timmantjeni ferma u shiha l-interess tagħha fil-proprjetà fuq imsemmija. Ghalhekk fis-sentenza tagħha l-Ewwel Onorabbli Qorti naqset li tiddeċiedi l-veru meritu tal-kawża u minflok iddeċidiet fuq eċċezzjoni li lanqas biss ma kienet giet issollewata mill-konvenuti u lanqas bl-ebda mod ma kienet ittrattata quddiem dina l-Onorabbli Qorti;

Għaldaqstant l-esponenti thoss u tissottometti bir-rispett li s-sentenza fl-ismijiet premessi kienet erronea”;

L-appellanti talbu li din il-Qorti tirrevoka l-preċitata sentenza ta' l-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili ta' l-4 ta' Ottubru, 1993 fil-kawża fl-ismijiet premessi u b'hekk tiddeċiedi billi wara li tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta tilqa' t-talbiet attriċi bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-konvenut;

Rat ir-risposta ta' l-appellat Joseph Gauci li biha espona:

“Illi fl-ewwel lok il-garanti offert mhuwiex idoneu u

ghalhekk qiegħed jiġi respint għall-finijiet u effetti kollha tal-
liġi;

Illi fit-tieni lok u mingħajr ebda preġudizzju għas-
suespost, is-sentenza appellata hija ġusta u timmerita konferma
minn din l-Onorabbli Qorti”;

Rat l-atti l-oħra tal-kawża;

Ittrattat l-appell;

Ikkunsidrat:

L-aggravju ta' l-appellanti jikkonsisti fl-ilment tagħhom li
l-Ewwel Onorabbli Qorti ħadhet it-talba attriċi billi rriteniet li
bl-azzjoni odjerna l-atturi ma ddeduċewx il-pretensjoni
kkawtelata bil-mandat ta' inibizzjoni mahruġ fuq talba ta' l-
atturi kontra l-konvenut;

L-appellanti kkonkludew is-sossotmissjonijiet tagħhom
billi ilmentaw li s-sentenza appellata naqset li tiddeċidi l-veru
meritu tal-kawża u minflok iddeċidiet fuq eċċezzjoni li lanqas
biss ma kienet ġiet issollewata mill-konvenut u lanqas bl-ebda
mod ma kienet ittrattata quddiem l-Ewwel Qorti;

L-appellat issottometta fit-trattazzjoni orali li l-Ewwel
Onorabbli Qorti ma setgħetx tiddeċidi talba li ma ġietx dedotta
fiċ-ċitazzjoni. It-talba fiċ-ċitazzjoni mhix dik biex jiġi ddikjarat
li l-atturi għandhom dritt ta' proprjetà fuq dik l-ghamara li l-
konvenut kien sejjer ibiġh;

Biex jiġi determinat jekk iċ-ċitazzjoni promotriċi tal-
kawża odjerna fihix id-deduzzjoni tal-pretensjoni li ġiet

ikkawtelata bil-mandat ta' injbizzjoni msemmi fiċ-ċitazzjoni jridu jiġu ezaminati t-talbiet ikkontenuti fl-istess ċitazzjoni;

Minn ezami taċ-ċitazzjoni jirrizulta li t-talba hija wahda u tinqara hekk:

“Tordna u anke jekk hemm bżonn in konferma tal-Mandat ta' Inibizzjoni numru 1955/89, mahruġ minnha kif fuq imsemmi, l-konvenut jiġi inibit milli jkompli javża għall-bejgħ u/jew b'xi mod ibiġħ u/jew jittrasferixxi l-ghamara, jew parti minnha, appartenenti lill-eredità ta' Anne sive Annie Feldon u dana kull fejn tinsab u dana sakemm tiġi finalment illikwidata u diviża l-istess imsemmija eredità u taht dawk il-provvedimenti kollha li din il-Qorti jidhrilha li jkunu xierqa”;

L-appellanti ssottomettew li l-unika kwistjoni li trid tiġi dibattuta fis-sentenza appellata hija jekk iċ-ċitazzjoni odjerna tikkontjenix “id-deduzzjoni tal-pretensjoni ta' l-atturi”. Huma esponew li biċ-ċitazzjoni ntab ukoll li l-Qorti tordna u anke jekk hemm bżonn il-konferma tal-mandat ta' inibizzjoni li l-konvenut jiġi inibit milli jkompli javża għall-bejgħ u/jew jittrasferixxi l-ghamara jew parti minnha appartenenti għall-eredità ta' Annie Feldon. Għalhekk, qed jargumentaw l-atturi, l-pretensjoni tad-drift dedotta mill-atturi hija li għandha interess f'parti mill-ghamara formanti parti mill-fuq imsemmija eredità u li dina ma setgħetx tinbiegħ legittimament mingħajr il-kunsens u adegżjoni ta' l-atturi. Huwa f'dan is-sens li l-attriċi kienet iddeduċiet il-pretensjoni tagħha fil-meritu billi l-pretensjoni tagħha fil-meritu, hija, fost hwejjeg oħra, li l-konvenut ma jiddisponix mill-ghamara appartenenti lill-eredità mingħajr il-kunsens ta' l-attriċi għax din kienet tappartjeni ukoll lilha u li, fil-projbizzjoni mitluba sakemm issir id-diviżjoni, tikkostitwixxi de-ċiżjoni tal-meritu, billi mill-premessi taċ-ċitazzjoni u dak li verament irid jiġi deċiż kien jekk id-

disposizzjoni testamentarja kinitx tkopri l-oġġetti li hija tippretendi li huma proprjetà taghha. Bid-definizzjoni ta' dik il-kwistjoni kien jiġi stabbilit definittivament dak li jista' jbiegħ u dak li ma jistax ibiegħ il-konvenut;

Qed jiġi sottomess in sostenn ta' l-aggravju li ma hemm xejn fil-liġi li jimponi terminu lill-attriċi biex tiddeduċi t-talba għal diviżjoni u konsenja ta' l-ghamara u hija legittima pretensjoni ta' l-attriċi kif dedotta fiċ-ċitazzjoni li timmantjeni ferm shih l-interess taghha fl-istess ghamara;

Minn ezami ta' l-atti tal-mandat ta' inibizzjoni numru 1955/89 jirriżulta li l-atturi ottjenew il-hruġ tal-mandat billi ppretendew li għandhom dritt ta' proprjetà fuq ghamara li l-konvenut kien beda jipproċedi għall-bejgħ taghha u skond id-digriet mogħti għall-hruġ tal-mandat "b'mod li l-mandat mitlub huwa meħtieġ biex jikkawtela dak id-dritt";

Is-sentenza appellata kkunsidrat *inter alia*:

"Illi bil-preżenti proċeduri l-atturi, wara diversi premessi fiċ-ċitazzjoni, talbu sempliċement li, previa l-konferma tal-mandat ta' inibizzjoni 1955/89 (fuq riferit) il-konvenut jiġi inibit milli jkompli javża għall-bejgħ u/jew b'xi mod ibiġh u/jew jittrasferixxi l-ghamara jew parti minnha appartenenti lill-eredità ta' Anne sive Annie Feldon u dana kull fejn tinsab u dana sakemm tiġi finalment illikwidata u diviża l-istess imsemmija eredità;

Illi l-artikolu 843 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili jipprovdi illi r-rikorrent għandu jagħmel il-kawża għall-jedd imsemmi fil-mandat, fi żmien erbat ijiem tax-xogħol mill-kunsinna ta' l-avviż ta' l-esekuzzjoni tiegħu jew lir-rikorrent jew lill-avukat jew prokuratur legali li l-firma tiegħu

tkun tidher fuq ir-rikors;

Illi mir-riferta tal-Marixxal tal-Qorti li tinsab annessa mal-kopja tal-mandat ta' inibizzjoni fuq imsemmi ddatata 15 ta' Jannar, 1990 jidher li l-Avukat Dottor Francis Lanfranco bhala avukat tar-rikorrenti gie nnotifikat li l-mandat fuq imsemmi gie esegwit fis-27 ta' Dicembru, 1989;

Illi skond l-artikolu fuq imsemmi kien jispetta li l-parti li talbet il-hrug ta' l-imsemmi mandat tressaq proceduri fil-meritu sabiex jigi stabbilit il-jedd imsemmi fil-mandat. Izda mill-proceduri odjerni jidher li ma saret ebda talba sabiex jigi stabbilit dan il-jedd pretiz mir-rikorrenti fil-mandat u l-atturi illimitaw it-talba ghall-konferma tal-mandat ta' inibizzjoni;

Illi tali talba attrici mhijiex permessa fil-ligi taghna billi tista' twassal biss ghall-inibizzjoni perpetwa tal-konvenut milli jaghmei dak li hemm imsemmi fil-mandat minghajr ma jigi stabbilit jekk l-attur ghandux dak il-jedd li rrizulta *prima facie* bhala ppruvat fil-proceduri tal-mandat;

Illi ghalhekk it-talba attrici hija milquta b'nullità procedurali";

Jigi rrilevat li fit-trattazzjoni ta' l-appell l-appellanti ghamlu referenza ghall-kawza ohra li saret mill-appellanti li kienet iddeduciet il-pretensjoni ta' l-atturi u l-appellanti kellhom b'nota fir-registru fi zmien hmistax-il gurnata mid-data tal-verbal tat-23 ta' April, 1996 jipprezentaw kopja tač-čitazzjoni u ta' l-eččezzonijiet tal-kawza l-ohra. Però l-appellanti dan ma ghamluhx. Il-Qorti tifhem li forsi l-appellanti kellhom ripensament billi l-produzzjoni ta' tali prova tkun pjuttost konferma, jekk hemm bżonn, li č-čitazzjoni odjerna ma tikkostitwix id-deduzzjoni tad-dritt pretiz mill-appellanti fuq l-

ghamara in kwistjoni;

Fil-fehma ta' din il-Qorti ma hemmx dubbju li t-talba dedotta biċ-ċitazzjoni fil-kawża odjerna ma fihiex talba biex jiġi ddikjarat id-dritt ta' proprjetà ta' l-atturi fuq l-ghamara in kwistjoni, iżda biss talba għall-inibizzjoni tal-konvenuti milli jagħmlu dak li kienu ġew inibiti jagħmlu bil-mandat ta' inibizzjoni. Għalhekk is-sentenza appellata, kif jirriżulta mill-brani hawn fuq ċitati, għamlet enunċjazzjoni korretta tad-dritt u għamlet evalwazzjoni korretta tal-fatti u applikat korrettement il-liġi għall-provi prodotti. Din il-Qorti għalhekk taqbel mal-motivazzjoni u deċiżjoni tas-sentenza appellata u dan anke fuq l-iskorta ta' dak li ġie deċiż fis-sentenza mogħtija minn din il-Qorti fis-27 ta' Novembru, 1991 fil-kawża fl-ismijiet **Carmela Aquilina vs Francis X. Aquilina et** li l-liġi ma tikkontemplax il-possibilità ta' mandat kawtelatorju permanenti;

Ikkunsidrat:

Illi l-mandat ta' inibizzjoni huwa wiehed mill-atti intizi biex jikkawtelaw dritt. Trid għalhekk tinzamm distinzjoni netta bejn l-att kawtelatorju u d-dritt ikkawtelat;

Fid-disposizzjonijiet ġenerali tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili (Kap. 12) li jirregolaw l-atti kawtelatorji, fosthom il-mandat ta' inibizzjoni, insibu l-artikolu 829 li jiddisponi li kull persuna tista', mingħajr mhū meħtieġ li qabel ikun hemm deċiżjoni, tqieghed fiż-żgur il-jeddijiet tagħha b'xi wiehed jew iżjed mill-mandati kawtelatorji msemmijin fl-istess titolu VI tal-Kodiċi ċitat li jiġu mahruġa u esegwiti taht ir-responsabbiltà tagħha. L-artikolu 873 imbagħad speċifikament fuq il-mandat ta' inibizzjoni jiddisponi li l-iskop tal-mandat ta' inibizzjoni hu biex iżomm persuna milli tagħmel xi haġa, tkun li tkun, ta' hsara lill-parti li titlob il-hruġ

tal-mandat. Il-Qorti m'għandhiex tohrog mandat ta' inibizzjoni jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet ta' min jitlob il-hurg tal-mandat u li *prima facie* jidher li għandu dawk il-jeddijiet;

Skond l-artikolu 843 (1) il-persuna li titlob il-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni għandha tagħmel il-kawza għad-dritt imsemmi fil-mandat u jekk tonqos li tagħmel dan fit-terminu preskritt, l-effetti tal-mandat jispiċċaw;

Effettivament it-talba attriċi kieku kellha tiġi milqugħa tkun tikkostitwixxi inibizzjoni permanenti jekk ma tiġix dedotta il-pretensjoni kkawtelata bil-mandat. Dan apparti l-konsiderazzjoni li jekk l-atturi ddeduċew il-pretensjoni tagħhom, ma hemmx bżonn ta' konferma tal-mandat billi dan jibqa' in vigore sakemm tiġi deċiża l-pretensjoni ta' l-atturi;

Għal dawn il-motivi tiddeċidi billi tiċhad bħala nfondat l-aggravju dedott mill-appellanti, tiċhad l-appell interpost mill-atturi, u konsegwentement tikkonferma s-sentenza appellatta bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-atturi appellanti.
